

Derewel a Pol sə vinden ayak anà dɔ
Sə
Efesus ahay
Adakay way pə deftere a anan

A alay ata nà, Efesus winen wulen su doh mæduwen awan. Pol a dakan atan anan ayak anjahay su dɔ a Yesu ahay kə tərak à səkəffe inde pə kərtek a nà, lele anga way a Yesu sa ga anga dɔ ahay ata awan. Kwa â ga nə tinen Yahuda ahay, kwa â ga nə tinen Yahuda ahay itəbay, tə tərak kərtek anga sləmay a Yesu Almasihu. Asa Pol a dakan atan anan ayak way sə gəzla anan pi zek wa anjahay kwakwa à atahasl inde ata awan, tə anjahay wiya hənə Apasay Cəncan a sa var ata awan. Matanan, Pol a dakan atan anan anjahay a wiya ata kutok.

Nga sa 'am ahay

Adazlan sa 'am ahay (1.1-23)

Almasihu winen apan i japay anan dɔ anahan ahay (2.1 - 3.21)

Anjahay su dɔ sə jiyjay ahay (4.1 - 6.24)

Aja 'am

¹ Sə vindek ikwen ayak derewel a anan nà, nen Pol, dɔ maslan a Yesu Almasihu, Mbərom sə walay, kawa anahan a sa zlan à nga ata awan. Nə vindek ikwen ayak anà kwanay dɔ a Yesu ahay à Efesus ata awan, kwanay dɔ sa daf nga pə Yesu Almasihu ahay aday mə japay a tə winen awan, ata re.

² Mbərom Bəbay a mənuko tə Yesu Almasihu Bahay a mənuko tã gak ikwen sumor aday tê varak ikwen zay a tinen.

Sumor a Mbərom sa gak uko tə alay ana Yesu Almasihu

³ Həruko anan nga à Mbərom Bəbay ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu. Anga 6a Mbərom a kə dəfak puko alay sə bahay anahan tə way ahay cara cara, anga mənuko mə japay aya tə Yesu Almasihu.

⁴ Mbərom a walay nuko dō anahan ahay nà, kurre daliyugo a dukwen mə ndakay a fan bay. A walay mənuko nà, anga aday dē təra dō anahan ma ga nga aya awan, aday dē təra dō mənəna ines ahay pa 'am anahan a kutok. Mbərom nà, kə pəlak nuko wanahan,

⁵ kwa həna kabay, kə gak anan may sə təra mənuko wan si zek anahan aya, ti mer su way a Yesu Almasihu sa ga. Wita nà, way anahan a sa gan may ata awan, a zlan à nga nə matanan.

⁶ Mbərom a a ga matanan ata nà, anga aday dē həran nga, anga sumor anahan a bayak a sa gak uko ata awan. A varak uko nə kəriya awan, anga mənuko mə japay aya tə wan anahan ləliwe ata awan.

⁷ Winen kə bəmbadək ahay mənuko à alay a Fakalaw wa, tə mez anahan, aday kə pəsek uko anan ines ahay. Nətiya, mənuko mə japay aya tə winen. Mbərom a kak uko anan ahay sumor anahan lele məduwen ata nà, matanan.

⁸ Winen kə gak uko sumor bayak a ta sə təra mənuko dō kəlire* aya aday dō ma san way aya

* **1:8** Kəlire a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

kutok.

⁹ Natiya, a dakak uko anan way anahan a abay mi der a kwakwa ata awan. Way a mi der a, way a Mbərom sa gan may sa ga ata nà, a kay anan ahay uho tə Yesu Almasihu.

¹⁰ Way ata nà, alay a kà slak cəna i halan nga anà way ahay fok ù vo su do kərtek, way sə bagəbaga mburom ahay, tə way sə daliyugo aya təkə fok. Aday Yesu Almasihu a kərtek i təra bahay a pa nga sə way ataya fok.

¹¹ Mənuke nà, də njadak magwagway sə sifa mbala ana Mbərom a sə lavay a zek kurre ata, anga mənuke mə japay a tə Yesu Almasihu. A walay mənuke nà, kurre, anga kà zlak anan à nga, anà winen awan. Mbərom a varak uko magwagway ata nà, anga a ga way ahay fok nə, kawa sa zlan à nga,

¹² aday do ahay tə həran nga anà mazlaḡ anahan anga mənuke. Manay nà, do sa lah sa ba Yesu Almasihu ataya awan.

¹³ Kwanay ite dukwen, kə jipen tə Yesu à alay a kə slənen ləbara sa 'am didek awan, ləbara mugom a mbala anà Mbərom sa tam anan do ahay ata awan. Anga kwanay kə dəfen nga pə Almasihu tə mivel kərtek a nà, Mbərom dukwen a varak ikwen Apasay anahan Cəncan a kawa anahan a sə zlapay anan ata awan. Matanan, a dakay anan nə kwanay do anahan ahay.

¹⁴ Apasay anahan a sə varak uko kurre ata nà, a dakak uko anan dī i njad anan way a Mbərom a sə lavak uko anan zek à bahay anahan inde zanaka ata awan.

Pol a ga amboh anga do sə Efesus ahay

15 Anga nan kutok, nə ngəran anà Mbərom bayak a, anga kwanay. Bina nə slənek, kwanay apan ki dafen nga pə Yesu Almasihu Bahay a mənuko hwiya, aday nə sləne dukwen, asan zek a kwanay inde bayak a anga dō a Yesu ahay re.

16 Matanan, nen apan ni gan amboh à Mbərom anga kwanay cəna, nə mbədək anan à nga wa sə ngəran anga kwanay bay re.

17 Nen apan ni gan amboh anà Mbərom Bəbay a Bahay a mənuko Yesu Almasihu, winen dō sə mazlaḅ, anga aday â varak ikwen kəlire, â kak ikwen zek, aday kâ sənən anan acəkan.

18 Nen apan ni gan amboh asa re, anga aday â cədək ikwen anan abayak nga sa san magwagway anahan a sə ngamak ikwen apan ata awan. Aday kâ sənən, magwagway a kwanay a saa njad ata nà, way lele a sə zalay way ahay fok, i varak ikwen anan. Ki njiden anan pə kərtek a tu dō a Yesu azar aya fok.

19 Na ga amboh asa re nà, anga aday kâ sənən anan məgala anahan. Tə məgala ata nà, i mak uko zek anà mənuko, dō sa daf apan nga ahay. Mbərom a kay anan ahay məgala anahan ata uho nà,

20 ta sə slabakay anan ahay Yesu Almasihu à məke wa, aday ta sə varan man sə njahay sə mazlaḅ pə cakay anahan à mburom ata awan.

21 A man ata kutok, Yesu a lavan nga anà maslay a Mbərom ahay fok, tə bahay a tinen aya təke fok, tatə məgala sə way ahay fok, tə mazlaḅ a tinen aya təke fok re. Sləmay anahan a ndar à man ata nà, zal sləmay ahay fok, kwa həna, kwa pə uho sa nay ata dukwen, sləmay saa zalay anahan nà, ibay re.

²² Mbərom kə varak anan anan way ahay fok à alay anahan inde, natiya Mbərom a đaf anan bahay a pa nga sə way ahay fok, aday bahay a pa nga su dō anahan ahay re.

²³ Do anahan ataya nà, tə tərak zek ana Almasihu awan, aday sə njahay ì zek anahan ata inde nà, winen, kawa anahan sə njahay à kwa ma inde anaw ata fok, aday kwa aha fok ata re.

2

Sumor a Mbərom sə varan sifa anà dō ahay

¹ A alay ata nà, kwanay kawa dō ma mac aya pa 'am a Mbərom, anga ki gen ahay way lelibay aya awan, kwanay dō mi nes aya re.

² Kə pərihen anan ahay azar nà, anà cəved su dō sə dāliyugo ahay. Kə đəfen anan ahay apan anà bahay sə apasay lelibay aya awan, winen sa ga bahay pa nga sə apasay ahay à wulen ana atə bagəbaga mburom tə dāliyugo ata awan. Sa ga mer su way həna à wulen ana dō sə đəfan apan anà Mbərom bay ataya đukwen, apasay a lelibay ata re.

³ A alay ata nà, mənuko a fok đukwen đə gak ahay way lelibay aya kawa dō ataya re, də pərahak anan ahay azar anà ubor si zek a nuko ahay. Da gay ahay nə way sa zlan à nga anà abayak nga a mənuko ahay đəkđek. Anga mer su way a mənuko ma gay a lelibay ataya nà, abay Mbərom i ga puko mivel kawa anahan sa ga pu dō a azar ataya fok re.

⁴ Əna cəkəbay matanan bay, adəka nà, mənuko đə gak anan ì zek wa anà Mbərom, kə pəlak nuko cəvedəbay.

⁵ Kwa abay mənuko kawa dō ma mac aya anga ines a mənuko ahay dəp nà, kə varak uko sifa wiya awan. A sifa ata inde nà, mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu. A tam kwanay nə ta 'am kəriya awan, anga sumor anahan.

⁶ Mbərom a kə slabakak nuko à amac wa pə kərtek a tə Yesu Almasihu awan, anga mənuko mə japay a tə winen. A varak uko man sə njahay à mburom pə cakay anahan pə kərtek a tə Yesu Almasihu.

⁷ Mbərom a gak uko sumor ata tə alay ana Yesu Almasihu nà, sə dəkay anan pa sə viyviya a nə, sumor anahan a zalay way ahay fok.

⁸ Mbərom a tam kwanay nà, ta 'am kəriya awan, anga kə dəfen nga pə winen, bina anga lele sə awan a kwanay a inde ata bay. A gak ikwen sumor ata

⁹ pi mer su way a kwanay lele aya bay nà, angamaw? A ga nà, anga aday dowan â sa njad sə zlapay anan bay fok.

¹⁰ Mbərom a ga matana aday nà, anga mənuko aya dukwen, mer su way anahan aya awan. A təra mənuko dō wiya aya nə tə alay a Yesu Almasihu, anga aday dâ njad sa ga mer su way lele aya kutok. Mer su way a lele ataya nà, Mbərom a a lavay anan zek nà, kurre, anga aday dâ njad sa ga atan.

Də tərak zek kərtek a tə Yesu Almasihu

¹¹ Əna bayiken pə anjahay a kwanay à alay ata aday. Kwanay nà, Yahuda ahay bay, kwanay dō su kon azar aya awan. Yahuda ahay ta ca pikwen nà, kwanay ma gad mədəndalas aya itəbay. Anga ta jan anà nga a tinen nà, tinen dō ma

gad mæðandalas aya awan. Cækəbay aday agad mæðandalas a tinen ata nə sə sluwed si zek dəkdek.

¹² Matanan, na jəka bayiken pə anjahay a kwanay a à alay ata aday nə, anga à alay ata nə kwanay do daren daren aya pi zek wa tə Almasihu. Kwanay mædurlon aya à wulen sə Isəra'ila ahay inde. Mbərom a ban 'am ta sə zlapan anan tə way anà Isəra'ila ataya nə, kwanay uda ibay. Awan a a kwanay a inde ite kə dəfen anan ahay ide nə, ibay. Bina kwanay mə njahay aya pə daliyugo, aday kə sənən Mbərom bay re.

¹³ A alay ata nə, kwanay abay daren pi zek wa tə Mbərom, əna həna kutok nə kwanay mə japay aya tə Yesu Almasihu, anga kə mbədak anan mez anahan. Həna kwanay bəse tə Mbərom kutok.

¹⁴ Həna nə, Almasihu kə varak uko zay anà mənuko a fok, anga tə amac anahan nə, kə mbəzlak a wa jal sə sədøk a sə gəzla Yahuda ahay pi zek wa tə zahav a azar aya ata awan. Winen nə, zay a həna à mamasl a nuko inde ata kutok.

¹⁵ Aday a mbazl anan wa mægala ana Tawrita pi zek ta nga sa 'am anahan aya awan. Matanan, a japay anan Yahuda ahay pi zek tə zahav azar aya, a təra atan kərtek kutok. Tə tərak zahav wiya awan anga ajapay a tinen tə Yesu Almasihu, a zlah anan məlmal a tinen, tə njadək zay à wulen a tinen.

¹⁶ Anahan sa mac pə dədom mə zləngad ata nə, kə zəbak anan ana ide à wulen a tinen wa, a japay anan zahav ataya, tə təra zahav kərtek, aday a zlah anan məlmal ana zahav ataya tatə Mbərom a kutok.

¹⁷ A nay ahay pə daliyugo nə, sə dəkay anan nə zay inde anga manay Yahuda ahay, do a bəse tə

Mbərom ataya awan, aday zay inde anga kwanay do su kon aya azar a, kwanay abay daren tə Mbərom ataya re.

¹⁸ Anga winen kutok, na wa mənuko a fok di mba apan sə hədek pə cakay a Mbərom Bəbay a mənuko tə gədan sə Apasay Cəncan a kərtek a ata awan.

¹⁹ Anga nan kutok, kwanay kə tərən mbəlok ahay kabay mədurlon ahay sabay. Kwanay à gulom su doh a Mbərom inde kawa do a Yesu azar aya re. Kwanay wan sə agay ahay kutok.

²⁰ Anga nan re, kə tərən kon aya həna mi dəzl aya à dədon su doh a Mbərom inde ataya awan. Doh ata nà, saray anahan ma pak a dukwen tu do maslan a Yesu ahay aday tu do maja'am a Mbərom ahay re. Yesu Almasihu a ta nga anahan a sə təra kon sə mide awan.

²¹ Anga winen a kutok, a mbazl bay, a tavay lele, aday winen apan i jubay, i təra doh sə mazlaḅ a Mbərom cəncan awan, aday Bahay Mbərom i njahay uda awan.

²² Kwanay nà, mə japay aya tə winen. Anga nan, kwanay nà, kon a mə baslay aya i zled su doh ata inde, aday Apasay a Mbərom i njahay ù doh ata inde kutok.

3

Mer su way a Pol sa ga anga do su kon azar aya awan

¹ Anga nan kutok, nen Pol do si mer su way ana Yesu Almasihu, nen à dangay həna nà, anga kwanay do su kon azar aya awan.

² Ba kə slənen anan coy asanaw, Mbərom kə varak uno mer su way sə dəkak ikwen anan sumor anahan ma ga awan anga kwanay.

³ Mbərom kə təbak uno anan idə pə way anahan abay mi dər a ata awan. Həna, na jak ikwen ayak panan mənjęek.

⁴ Kwanay apan ki jingen 'am uno a anan nà, ki i sənən idə uno kə təbak sa san way a Mbərom a mi dər a pə Yesu Almasihu ata awan.

⁵ Kwakwa ata nà, Mbərom kə kak atan anan ahay uho anà dō ahay bay. Əna həna kutok, tə alay ana Apasay Cəncan awan, kə kak anan ahay uho lele anà dō maslan anahan cəncan aya awan, aday anà dō maja'am anahan ahay re.

⁶ Way a abay mi dər ata nà, həna kutok: Way a Mbərom a sə zlapan anan abay ana Yahuda ahay dəkdek ata nà, kwanay dō su kon azar aya dukwen ki njiden anan ite re. Kwanay tə Yahuda ahay kə tərən nə zahav kərtek. Aday way a Mbərom sə zlapay anan i varan anà dō a Yesu Almasihu ahay ata nà, i varak ikwen anan re. Way ataya fok, kə njiden atan nà, anga kə dəfen nga pə ləbara mugom awan.

⁷ Mbərom kə gak uno sumor, ta sə vuro mer su way anahan sə dəkan atan anan ləbara mugom ata anà dō ahay tə məgala anahan.

⁸ Nen nà, dō ma va alay ĩ zek a à wulen su dō a Yesu ahay inde fok. Tə winen ata təke dukwen Mbərom kə gak uno sumor sə vuro mer su way sə dəkan anan anà dō sə pəra ahay, zlile sə way a lele aya à Yesu Almasihu inde ata awan. Zlile sə way ata nà, məduwen awan, dōwan i mba apan sa ndav anan wa sa san anan bay.

⁹ Mbərom kà gak uno sumor asa, sa kay anan ahay à jiyjay anahan inde nà, way a mi der ata i ga zek nə kəkəməw. Mbərom dō sə ndakay way ahay fok ata, a der anan way ata kurre.

¹⁰ Əna həna nà, Mbərom kà kak anan ahay way a mi der ata tə alay ana dō a Yesu ahay, anga aday maslay a Mbərom ahay tə bahay a tinen ahay à bagəbaga mburom inde ata, tã san kəlire a Mbərom inde pə way ahay fok.

¹¹ Mbərom a ga anan. Aday a ga anan way ata tə alay ana Yesu Almasihu, Bahay a mənuko.

¹² Natiya awan, mənuko mə japay a tə Yesu Almasihu, aday dā daf nga pə winen re. Anga nan, dī mba apan sə hədek pə cakay a Mbərom mənəna ajəjar kutok.

¹³ Nen apan ni gak ikwen amboh, mbac â saa slahay pikwen wa anga dəcə uno ahay sa ga anga kwanay ata bay. Dəcə uno ataya tê gəbak ikwen ahay adəka nà, ataslay mivəl, anga dəcə ataya ti mak ikwen zek bayak awan.

Asan zek ana Yesu Almasihu anga mənuko

¹⁴ Anga nan kutok, həna nen apan ni gan amboh anà Mbərom Bəbay a mənuko anga kwanay tə mivəl kərtek awan.

¹⁵ Zahav su dō anahan ahay fok, kwa à bagəbaga mburom, kwa pə dāliyugo, Mbərom winen bəbay a tinen fok.

¹⁶ Nen apan ni gan amboh nà, anga aday Apasay anahan â varak ikwen məgala à mivəl a kwanay inde sə pərahan azar anà cəved anahan. Anga winen bahay sə mazlaḅ, məgala inde apan.

¹⁷ Na gan amboh đukwen, aday Yesu Almasihu â njahay à mivel a kwanay inde sə coy anga kə đəfen apan nga. Na gan amboh asa nà, anga aday kə sənən zek ahay à asan zek a Mbərom inde. Ki gen matanan nà, ki tərən đo məgala aya awan, kawa dədazl sə way ma ha sləlay a lele ata awan, aday kawa doh ma pak saray a lele ata re.

¹⁸ Matanan, kwanay tu đo a Yesu ahay fok ki njiden məgala sa san asan zek ana Almasihu anga mənuko. Kwa aha, kwa siwa, kwa kəkəma fok, asan zek anahan nà, inde tə mənuko hwiya.

¹⁹ Na gan amboh asa re, anga aday kə sənən asan zek ana Almasihu, way a sə zalak uko məgala sa san anan cərah ata awan. Ata nà, Mbərom i rah kwanay tə way a ma rah aya à winen inde ata awan.

²⁰ Mbərom a, đo sa mba pə way ahay fok ata, i ga way zal mbala anà mənuko sa mba apan sə bayak, kabay sə cəce panan ataya awan. I ga nə tə məgala anahan a sa ga mer su way a à mivel a nuko inde ata re.

²¹ Həruko anan nga, anga mer su way anahan a ma ga məduwen ataya à wulen su đo anahan ahay inde tə alay ana Almasihu Yesu ata awan. Həruko anan nga pa sə viyviya awan. Amen!

4

Təruko zek kərtek

¹ Natiya awan, həna nen à dangay nà, anga nen đo si mer su way ana Yesu Almasihu. Anga nan, u no sa jak ikwen ayak həna nà, azla a kwanay â ga nə kawa təde ana đo a Mbərom mə ngamay aya ata acəkan.

² Kawa sa ja nà, nihen a nga a kwanay à mändak səver. Təren dō səkəffe aya awan, dō sə muna-panaw ahay, aday səmen anan anà way ahay à wulen a kwanay inde tə asan zek awan.

³ Rəzlen anan à nga wa, anga aday ajapay ana Apasay a Mbərom sə varak uko ata â nes bay. Zay â tərak ikwen libər sə japay kwanay awan.

⁴ Dō a Yesu ahay nà, tə tərak zek ana Almasihu a kərtek, aday zek ata dūkwen kərtektəkke coy. Apasay Cəncan a dūkwen, winen kərtektəkke. Way a Mbərom a sə ngamak ikwen apan ata dūkwen aday kə dəfen anan ide ata nà, winen kərtektəkke re.

⁵ Bahay a mənuko a dūkwen kərtektəkke, adaf nga a mənuko pə Mbərom dūkwen kərtek a re. Aday baptisma a mənuko sa ga ata dūkwen, kərtek a re.

⁶ Də həran nga dūkwen anà Mbərom a kərtek a ata awan, winen Bəbay sə dō ahay fok. Winen Bahay a pa nga sə dō ahay fok. Winen apan i ga mer su way tə dō ahay fok, aday winen mə njahay a à dō ahay inde fok re.

⁷ Mənuko fok də njadək məgala sa ga mer su way kawa sa zlan à nga anà Almasihu, dōwan a sə varak uko anan ata awan.

⁸ Anga nan, bə mə vinde awan à Deftere a Mbərom inde kwakwa nà, natiya:

«À alay anahan sa ján way anahan à mburom ata nà,
 a mbasay pu dō manide anahan ahay,
 a ra anan dō ma ban ataya à alay,
 aday a varan məgala anà dō ahay kutok.*»

* 4:8 Ca pə Jabuura 68.19.

⁹ Aday 'am a «a ján way anahan à mburom» ata, a nan sa ja nə maw? Kawa sa ja nə, 6a kè dazak ahay kurre pə daliyugo dezl à mæke.

¹⁰ Aday dōwan a sə dazay ahay à mburom wa pə daliyugo ata nə, winen dōwan a sa ján way anahan kwa à bagəbaga mburom anga aday â rah anan wa way ahay fok kutok.

¹¹ Aday sə gəzlan mægala si mer su way anà dō ahay fok dukwen, winen awan. A varan anà dō azar aya awan, mægala sə təra dō maslan ahay, anà dō hinen ahay, mægala sə təra dō maja'am a Mbərom ahay, anà dō hinen ahay, mægala sə dakan anan ləbara mugom a anà dō ahay, aday anà dō azar aya ite, mægala sə njahan pa 'am wa anà dō ahay ta sə tətakan atan anan way anà dō ahay re.

¹² A gəzla mægala ata matanan ata nə, anga aday dō ataya tâ man zek anà dō a Yesu azar aya fok sa ga mer su way a Mbərom. Ata dō a Yesu ahay, kawa sa ja nə, zek ana Almasihu awan, i zla pa 'am pa 'am,

¹³ hus mənuko a fok dī təra dō mə japay aya pə kərtek a à cəved sa daf nga pə Yesu Wan a Mbərom, aday sa san winen a kutok re. Ata dī təra dō a ma san nga aya awan, aday anjahay a mənuko jiga i təra kərtek a tə ana Almasihu a kutok.

¹⁴ A alay ata nə, dī təra kawa gwaslay ahay sabay. Aday atətak way mungwalay aya i mba apan sa 6al mənuko kawa kwalalan, aday mađ sa ga anan alay pa nga sə a'am ata sabay re. Dō sə wurwer ahay ti mba apan sə dursak uko nga sabay re.

¹⁵ Əna sənuko zek ahay, juko anan dīdek sa 'am a Mbərom anà zek ahay adəka. Matanan, mənuko

apan dī tēra dō mē jēra aya kawa Almasihu awan, winen pa nga a nuko fok.

¹⁶ Mēnuko nā, zek ana Almasihu. Sə japay anan hawal si zek ahay pə kərtek a nā, winen awan. Di ga a minje ti zek su dō nā, anga hawal si zek ahay fok ta ga mer su way nə pə kərtek awan. Ata zek đukwen i har lele. Matanan re, dō ana Almasihu ahay tə pəlak zek ahay nā, ti har pə cəved a Mbərom fok lele.

Anjahay wiya awan, anga mēnuko mē japay aya tə Almasihu

¹⁷ Natiya hēna 'am a inde mēduwen a nen apan ni jak ikwen anan ayak tə sləmay ana Bahay a mēnuko. U no nā, gen anan nga anā 'am a anan lele: Kā sa pərihen anan azar anā azla su dō sə pəra ahay bay, anga abayak nga a tinen a nā, pə way kəriya aya awan.

¹⁸ Abayak nga a tinen a nā, i idē zənzen a inde. Tinen ta san pa 'am sə sifa a Mbərom sa var ata bay, anga asəder a tinen pa 'am anahan.

¹⁹ Waray a gan atan sa ga mer su way lelibay aya bay jiga awan. Ta var anan nga a tinen sa ga nā, way sə ubor si zek a tinen ahay đəkđek, aday tə pərahan anan azar đukwen anā way sə mível a tinen ma ga waray aya đəkđek re.

²⁰ Əna kwanay nā, kə tətiken pə Almasihu wa nā, anjahay matana ata bay.

²¹ Na san zle, kə slənen anan ləbara anahan, kə tēmihen anan re. Aday tə tətakak ikwen anan way đidek aya awan, way đidek aya mbala ana Yesu Almasihu.

²² Tə đakak ikwen anan nā, sə mbəsak anjahay a kwanay a sə kwakwa lelibay ataya awan. Anga

anjahay a kwanay sə kwakwa ata nà, kè nàsek a mível a kwanay anga ubor si zek sa njak kwanay ahay.

²³ Həna nà, mbəsiken anan abayak nga a kwanay ahay, anga aday Apasay a Mbərom â mbəđahak ikwen anan mível.

²⁴ Pərihen anan azar anà azla wiya awan, anga Mbərom a kè tərak kwanay do wiya aya ma ga minje aya tə winen awan, anga aday kə tərən do đídek aya, do sa ga way tə cəved aya awan, do cəncan aya re.

²⁵ Anga nan kutok, həna nà, kə gəden mung-walay sabay. Jen anan i zek ahay nà, 'am đídek awan, anga mənuko də japak pi zek kərtek awan.

²⁶ Way kə cəbak ikwen nà, kə sa gen mível aday sa ga way lelibay aya bay. Pac i sa slahay ù doh nà, way a sə cəbak ikwen ata nà, â ndalay.

²⁷ Bina kə sa mbiken anan cəved anà Fakalaw sa ga mer su way à kwanay inde bay.

²⁸ Kak do sə akar inde à wulen a kwanay nà, â mbəsak akar nə səfek. A rəzlan à nga wa sa ga adəka nà, mer su way lele awan. Ata i njad anan way, aday winen dukwen i mba apan sa man zek anà do aday way a kəcan atan ataya ite.

²⁹ Kə nəsən anan 'am anà zek ahay bay. Jen anan i zek ahay nà, 'am lele aya, tədə sa man zek anà do sa pak sləmay ahay.

³⁰ Way sə cəban anà Apasay a Mbərom Cəncan ata nà, kə si gen bay, anga Mbərom a ga pikwen vivay anahan sə đakay anan kwanay do anahan ahay nə tə winen awan. I sa tam kwanay pa sə viyviya dukwen, tə winen a re.

³¹ Kə đəfen 'am ahay pə mível bay. Awan à sa

cəbak ikwen bay. Kī gen mugo bay re. Kā sa ngərzen pi zek ahay bay, aday kā sa gənihen anan ī zek ahay bay re. Aday kā si gen anan sədœk ī zek ahay sabay jiga awan.

³² Matana awan, gen anà zek ahay adəka nà, way sumor aya awan. Sənen zek ahay re, aday pəsen anan anan ines ī zek ahay, kawa ana Mbərom a sə pəsek ikwen anan anga Yesu Almasihu ata awan.

5

Anjahay à jiyjay a Mbərom inde

¹ Kwanay nà, wan a Mbərom ahay, aday a pəlay kwanay re ata awan. Anga nan, sumor a nà, anjahay a kwanay à ga minje tə ana Mbərom awan.

² Gen asan zek kwa siwa siwa fok, kawa ana Yesu Almasihu a sə pəlay mənuko ta sa mac anga mənuko ata awan. A var anan sifa anahan kawa way ma gad dongo awan, mə varan a anà Mbərom, aday a zlan à nga à Mbərom re ata awan.

³ Həna nà, kwanay kə tərən dō a Yesu ahay coy. Anga nan, way lelibay aya kawa adah uho, way ma ga waray azar aya awan, awahay ubor pə way sə dō ahay fok nà, dōwan à sa slaf sləmay a à wulen a kwanay inde kwa mənjoek bay.

⁴ Aday asa, dōwan à sa nes 'am bay, dōwan à sa cəcap 'am bay, aday dōwan à sa kəlap 'am lelibay aya kəriya bay re. Sumor a nà, miresl a kwanay ahay tē ngəran anà Mbərom adəka.

⁵ Kə sənen apan zle, dō sa dah uho ahay, tu dō sa ga way ma ga waray ataya fok nà, ti njad sə njahay à bahay ana atə Almasihu tə Mbərom inde bay. Dō sə wahay ubor pə way sə dō ahay ahay dukwen, ti canan pə idə wa anà bahay a Mbərom bay jiga re.

Anga way a tinen a sə wahay apan ubor ata a zlan atan à nga zal zek a Mbərom awan, tə dəfan apan nə kawa way sə pəra a tinen.

⁶ Anga nan, kâ sa bənen anan à 'am wa anà dō sa njak kwanay ta 'am sə mindel ahay ata bay. Bina Mbərom a ga mível pu dō sa ngam sə təma 'am anahan bay ataya nà, anga jəba sə way a tinen a sa ga sə mindel ataya awan.

⁷ Matana kutok, jəba su dō ataya nà, kâ sa jipen tə tinen a bay jiga awan.

⁸ A alay ata nà, kwanay i ide zənzen a inde. Əna həna kwanay i ide jiyjay a inde, anga ajapay a kwanay tə Bahay a mənuko Yesu. Anga nan, anjahay a kwanay â təra nà, anjahay su dō sə ide jiyjay ahay kutok.

⁹ Na ja matana ata nà, anga way sumor aya awan, tə way lele aya pa 'am a Mbərom, aday tə way didek aya fok, ta nay ahay nə i ide jiyjay ata wa.

¹⁰ Gen anan may sa san nə way sa zlan à nga anà Bahay a mənuko ata awan.

¹¹ Kâ sa jipen tu dō sa ga way sə ide zənzen ataya bay jiga awan. Anga way a tinen a sa ga ataya nə, way kəriya aya vərre. Sumor a nà, ten patan Mbərom adəka.

¹² Anga way a tinen a sa ga ataya nà, kwa sə sləfan sləmay dukwen, dī ngam bay, anga way ataya nə ma ga waray aya tə mindel.

¹³ Bina kak dā tak patan Mbərom nà, way a tinen a ma ga lelibay ataya ti kay uho à jiyjay a inde.

¹⁴ Bina way ma kay a uho nà, ide jiyjay i ca anan uho. Anga nan, dā wa:

«Iken dō ma njak ahan awan, pədək bidaw?

Slabak à amac wa, aday Almasihu i kak anan jiyjay anahan kutok.»

¹⁵ Anga nan kutok, s̄enen p̄e guter anga anjahay a kwanay â sa ga kawa ana d̄o sa san awan bay ataya bay, əna kawa su d̄o ma san way aya awan.

¹⁶ Kâ sa n̄esen anan alay a k̄ariya a bay. Gen n̄e mer su way lele aya kwa siwa fok, anga alay a h̄əna nuko uda ata n̄a, lelibay awan.

¹⁷ Matanan, kâ sa t̄eren d̄o mindel aya bay, əna s̄enen way a Mb̄ərom sa gan may k̄i gen ataya awan.

¹⁸ Kâ sa viwen nga t̄ə mahay bay, anga ki i n̄esen anan sifa a kwanay. Suwan Apasay a Mb̄ərom â rah à mivel a kwanay inde.

¹⁹ Gen ara sa man zek ì zek ahay à wulen a kwanay inde, t̄ə ara s̄ə zambad̄ anan Mb̄ərom, t̄ə ara s̄ə h̄əran nga an̄a Mb̄ərom, aday t̄ə ara kawa ana Apasay a Mb̄ərom a s̄ə t̄ətakak ikwen anan ataya fok. H̄əren anan nga an̄a Bahay a m̄ənuko. Gen anan ara t̄ə mivel k̄ərtək awan.

²⁰ Nḡəren anan an̄a B̄əbay Mb̄ərom kwa pa ma fok, kwa siwa fok, t̄ə sl̄əmay ana Bahay a m̄ənuko Yesu Almasihu.

Anjahay a mungol t̄ə uwar à gulom su doh inde

²¹ D̄əfen anan apan ì zek ahay à wulen a kwanay inde lele, anga kwanay d̄o s̄ə d̄əfan apan an̄a Almasihu ahay.

²² Kwanay uwar ahay, d̄əfen anan apan an̄a mbaz a kwanay ahay lele. Matanan i d̄akay anan kwanay k̄ə d̄əfen anan apan an̄a Almasihu.

²³ Anga mbaz a lavan nga an̄a uwar, kawa Almasihu winen apan i lavan nga an̄a d̄o anahan ahay ata awan. Pu d̄o ana Almasihu ahay n̄a,

winen nə nga awan. Do anahan ataya nə tə tərak zek anahan awan, aday i tam atan.

²⁴ Natiya kutok, kwanay uwar ahay, dəfen anan apan à mbaz a kwanay ahay à kwa ma inde anaw fok, kawa dō ana Yesu Almasihu ahay sə dəfan apan ata re.

²⁵ Kwanay mungol ahay ite, pəlen anan uwar a kwanay ahay kawa ana Almasihu sə pəlay anan dō anahan ahay ata awan. Almasihu nà, a pəlay anan dō anahan ahay, kə varak anan sifa anahan anga tinen.

²⁶ A var anan sifa anahan anga aday dō anahan ataya tē tēra cəncan aya awan. Kə banak atan tə a'am aday ta 'am anahan. Kə banak atan anga aday tē tēra cəncan aya pa 'am a Mbərom.

²⁷ Ata nà, ti tavay pa 'am a Mbərom nà, tə mazlaḅ awan, tinen mənjàna ines. Kwa way lelibay a sa nes atan dukwen, â ga inde patan ibay re. Do anahan ahay adəka nà, tə tərak cəncan aya awan, tinen mənjàna mungok ahay kutok.

²⁸ Matana kutok ite re, mungol â pəlay anan uwar anahan kawa winen sə pəlay anan zek anahan ata awan. Do kə pəlak anan uwar anahan nà, wita a pəlay nə zek anahan awan.

²⁹ Tə didək a nà, dowan kula kà nak anan idē i zek anahan nə ibay. Adəka nà, i ba anan zek anahan lele ta sə varan way sa pa anà zek. Yesu Almasihu winen apan i gan nga anà dō anahan ahay nà, matana kutok.

³⁰ Anga mənuko fok də tərak hawal si zek anahan aya awan.

³¹ Deftere a Mbərom a ja nà: «Anga nan, dō mungol a i mbəsak anan bəbay anahan tə may

anahan, i hæðek pə cakay ana uwar anahan. Cew maya a tinen a ti tæra nà, zek kærtektække coy.* »

³² 'Am a Deftere sa ja ata nà, way mæduwen a mi ðer a uda awan. Əna pi nen nə Deftere a ja 'am a anan nà, pə Almasihu tu ðo anahan ahay.

³³ Aya əna, 'am ata həna ma ja ðukwen anga kwanay re. Matana həna, kuwaya â pəlay anan uwar anahan kawa winen sə pəlay anan zek anahan ata awan. Aday uwar ðukwen â ðəfan apan anà mbaz anahan lele re.

6

Gwaslay ahay tə bəbay a tinen ahay

¹ Kwanay gwaslay ahay, bənen anan à 'am wa anà bəbay a kwanay ahay tə may a kwanay ahay, kawa ana Bahay a mənuko sa gan may ata awan. Wita nà, way aday tæðe a zla apan ðo a Yesu ahay tâ ga anan ata awan.

² 'Am a Mbərom a ja nà: «Ðəfan apan anà bəbay anak tə may anak.* » Wita nà, nga sa 'am mama'am a mbala a Mbərom sa var ta sə zlapak uko apan tə way inde ata awan.

³ 'Am anahan a sə zlapak uko anan ata nà, natiya: «Kak kə ðəfak atan apan nà, ngama i tərak, ki ga zile pə daliyugo.»

⁴ Kwanay bəbay ahay ite, kâ si gen way sə cəban anà gwaslay a kwanay ahay bay, əna jen atan pə akəta, aday tətiken atan anan way nà, kawa sa zlan à nga anà Bahay a mənuko ata awan.

Bile ahay tə bahay a tinen ahay

* **5:31** Ca pə Laataanooji 2.24.
Tooktaaki Tawreeta 5.16.

* **6:2** Ca pə Gurtaaki 20.12;

⁵ Kwanay 6ile ahay, dāfen anan apan anà bahay a kwanay ahay hēna pə daliyugo ata awan, bənen atan à 'am wa tə ajəjar a kosl kosl jiga awan, kawa kə dāfen anan apan nə anà zek ana Almasihu awan.

⁶ Dāfen atan apan wanahan anga sa jəka ti dāfak ikwen ide ata bay, kabay anga sa zlan atan à nga ata bay. Əna gen mer su way a kwanay nə, anga sa zlan à nga à Mbərom aday tə mivəl kərtek aya awan, anga kwanay nə 6ile ana Almasihu ahay.

⁷ Gen mer su way nə, tə ataslay mivəl a, kawa ki gen anan mer su way nə anà Bahay a mənuko, bina anà dō zənzen a bay.

⁸ Sənen apan lele: Kwa iken 6ile, kwa iken 6ile bay fok nə, ka gak mer su way lele aya cəna, Bahay a mənuko i varak apan magwagway anahan a way anahan.

⁹ Kwanay bahay ahay ite, gen anan nga anà 6ile a kwanay ahay tə cəved awan. Mbəsiken 'am sə kətəbar atan à alay wa re. Anga kə sənen apan zle, kwanay tə tinen a təke fok nə, dō sə lavak ikwen nga inde kərtek à mburom. Winen nə, a ca pikwen fok hərro à alay kərtek a wa.

Way sə alay su dō a Yesu ahay

¹⁰ Həna kutok nə, təren dō gədan aya njənnjan, mə tavay aya lele tə məgala ana Bahay a mənuko.

¹¹ Təmihen way sə alay a Mbərom sə varak ikwen ataya à alay inde, anga aday sə tavan pa 'am anà wurwer ana Fakalaw. ¹² Anga vəram a nuko saa ga ata nə, dī ga nə tu dō zənzen aya bay. Di ga vəram ata nə, tə apasay lelibay aya aday tə bahay a tinen aya təke re. Tinen tə lavan nga anà daliyugo a anan hēna mi nes ata awan. Aday vəram a

mənuko asa nà, tə way lelibay aya à wulen ata ana bagəbaga mburom tə daliyugo ata awan.

¹³ Anga nan kutok, ren way sə alay a Mbərom sə varak ikwen ata à alay inde, anga luvon a manide ata kà nak ahay pikwen sa naa pa kwanay. Təren pa 'am nà, dō mungol aya awan. Husen anan vərəm a kwanay, ki men anan wa bay jiga awan.

¹⁴ Matanan, həna nà, liven zek, tiven nà, mungol mungol a kutok. Didek a Mbərom i təra kawa zana ma ɓan a à zar kutov dərkat ata kutok. Way lele aya pa 'am a Mbərom ti tərak ikwen kawa palalam sə njamde pə dəginəgine.

¹⁵ Alavay zek a kwanay sə ɗakay anan ləbara mugom a sə varan zay anà dō ahay fok ata i tərak ikwen kawa təkarak à saray a kwanay ahay inde.

¹⁶ Kwa siwa fok, ɗəfen nga pə Yesu tə mivel kərtek awan. Ata i tərak ikwen mbaray sə kəcaw pikwen wa gadam ana Fakalaw sə mbalay kwanay ataya awan. Kwa gadam ataya tinen tə uko aya dəp nà, mbaray ata i mbacay anan.

¹⁷ Mbərom kə təmak kwanay. Dəfen apan nga aday i tərak ikwen dugwala à nga a kwanay inde. Bənen anan 'Am a Mbərom nə lele, i tərak ikwen kawa maslalam ana Apasay sə varak ikwen ata awan.

¹⁸ Gen anan amboh à Mbərom tə mivel kərtek a kwa siwa siwa fok, kawa ana Apasay anahan a sa taa ɗakak ikwen anan ata awan. Gen anan amboh à Mbərom sə cəce panan wa way ahay cara cara. Kà sa njəken anan ahan sa ga amboh matanan ataya bay, liven zek lele. Matanan gen amboh anga dō a Yesu ahay fok re.

¹⁹ Gen amboh anà Mbərom anga nen, aday á

vuro cæved sa ja anan 'am anahan, aday nê ďakay anan ləbara anahan mugom a mənĵəna ajəjar. Əna nê ďakay a nà, way a Mbərom mi der aya sə đuko anan ata fok.

²⁰ Nen à dangay nà, anga Yesu kə slənak nen sə ďakay anan ləbara mugom a pə winen awan. Matanan, gen anan amboh à Mbərom anga aday nê ďakay anan 'am anahan ata cərah mənĵəna zlawan, kawa təde abay nê ďakay anan ata awan.

Pol a jan 'am anà do ahay

²¹ Na gan may hənə nà, kə sənən anjahay uno ti mer su way uno à man a anan ata ite. Tikikus nà, mərak uno, car uno re, aday winen do sa ga mer su way ana Bahay a mənuko tə mivəl kərtek awan. I mak ikwen anan ləbara uno ahay fok.

²² Anga nan, hənə nen apan ni slənak anan ayak à man a kwanay, saa ďakak ikwen anan ləbara a manay ahay fok. Ata aday i mak ikwen a mivəl ù doh lele kutok.

²³ Atə Bəbay Mbərom tə Yesu Almasihu Bahay a mənuko, tē varan anà mərak ahay nə zay, asan zek, tə məgala sə adaf nga a tinen pə Yesu.

²⁴ Sumor a Mbərom à təran anà do sə pəlay Bahay a mənuko Yesu Almasihu tə asan zek a sa ndav kulibay ataya fok.

Mbuko: Aḡan 'am wiya awan
The New Testament in the Mbuko language of
Cameroon (CM:mqb:Mbuko)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 14 May 2025

85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092